

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.783/2021/4.

A felperes:

felperes, felperes címe.

A felperes képviselője:

Dr. Czeglédy és Társai Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, ügyintéző: dr. Fodor Tímea ügyvéd

Az alperesek:

I.r. alperes, I.r. alperes címe. - I. rendű alperes

II.r. alperes, II.r. alperes címe. - II. rendű alperes

Az alperesek képviselője:

Nagy János Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, ügyintéző: dr. Nagy János ügyvéd – az I. és II. rendű alperesek képviselőjében

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 33.P.21.990/2021/8.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 6.000 (hatezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy az alábbi helyreigazító közleményt a sérelmezett médiatartalomhoz hasonló módon és terjedelemben közvetett és/vagy közvetlen kommentár nélkül 5 napon belül tegye közzé a [www.portall1](http://www.portall1.hu) honlapon olyan módon, hogy a lenti helyreigazító közlemény a <https://portall1/link/> linken a cím alatt, a lead felett – legalább 30 napig elérhető módon, vagy addig, amíg az eredeti, kifogásolt cikk hozzáférhető és a portall1 kezdőoldalának legelején ugyanolyan módon, ugyanakkora betűméretben és ugyanolyan betűtípusban, ahogyan a sérelmezett cikk címe a kezdőoldalon megjelenítésre került, jelenjen meg 24 óra időtartamban az alábbi cím, amelyre kattintással az eredeti cikk és az abban foglalt helyreigazító közlemény legyen elérhető: „Helyreigazítás: felperesről valótlanúságot híreszteltünk”.

„Helyreigazító közlemény: dátum napján a [www.portall1](http://www.portall1.hu) online felületünkön közzétett „cikk címe” című online cikkünkben valótlanul híreszteltük, hogy felperes ittas volt a kampányrendezvényén. Ezzel szemben a valóság az, hogy felperes egy földön heverő ásványvizes üvegben botlott meg.”

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 73.467 forint perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 forint kereseti illetéket.

[2] Ítéletének indokolásában idézte Magyarország Alaptörvénye IX. cikkében, a Pp. 495. § (1) bekezdésében, 496. § (1) bekezdésében, az Smtv. 4. §-ában, 10. §-ában, 12. § (1) és (2) bekezdésében, a PK 12., 13., 14. és 15. számú állásfoglalásokban, a 30/1992. (V. 26.) és a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatokban írtakat.

[3] Megállapítása szerint a sérelmezett közlések tartalmukat tekintve tényállításnak minősülnek, így a PK 12. számú állásfoglalás alapján sajtó-helyreigazításnak lehet helye e közlemény valótlanságának megállapítása esetén.

[4] Ezt követően az elsőfokú bíróság a PK 14. számú állásfoglalásban foglaltak szem előtt tartásával azt vizsgálta, hogy a fenti tényállítások tartalma megfelel-e a valóságnak. Rámutatott arra, hogy az alperesek nem ajánlottak fel bizonyítást ebben a körben.

[5] A vonatkozásban, hogy a felperes egy földön heverő ásványvizes üvegben botlott-e meg, felperesi indítványra meghallgatta tanú1t és tanú2t tanúként.

[6] tanú1 tanú azt adta elő, hogy ő maga 40 perccel az előtt érkezett, hogy a felperes is megérkezett volna, mivel aláírásokat is gyűjtöttek. Először a felperes stábja, majd maga a felperes is megérkezett egy külön autóval, melyben ketten ültek. Ezt követően a felperes elmondta a beszédét, melyet az első sorból hallgatott végig. Ezután fényképezésre került sor és éppen személy2 fotózkodott a felperessel, amikor a felperes egy vizespalackra lépett, ami miatt nekidőlt egy kirakatnak, de rögtön vissza is nyerte az egyensúlyát. A palackot onnan elvitték, majd maga is készített a felperessel egy selfie-t. Ezt követően a felperes elköszönt és távoztak a helyszínről. A tanú nem érezte ittasnak a felperest, nem érzett alkoholszagot rajta. A gépjárművet a felperes vezette.

[7] tanú2 tanú szintén ott volt, amikor a felperes megérkezett és nem látta, illetve nem is érezte a felperesen, hogy ittas lenne. Azt nem látta, amikor a felperes megbotlott a vizespalackban, ugyanakkor felperes kezében érkezésekor volt egy vizespalack, ami kifogyott, és ezt a tanú cserélte ki neki egy teli vizespalackra.

[8] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése alapján azt állapította meg, hogy az alperesi cikk állításai nem felelnek meg a valóságnak, azokat az alperesek nem tudták hitelt érdemlően igazolni, illet a tényállás feltárása során nem lehetett megállapítani. Ténybeli alap nélkül pedig a felperesre vonatkozó negatív értéktételeket nem lehet tenni, híresztelni. Nem fogadta el az alperes azon érvelését, hogy a kifogásolt közlés a videófelvétel alapján tényekből levont okszerű következtetés, véleménynyilvánítás lenne, mivel a videó rövideége alapján nem állapítható meg, hogy a felperes ténylegesen dülöngélt-e. A felvételen pusztán annyi látszik, hogy a felperes megtántorodik, ebből pedig önmagában nem vonható le az a következtetés, hogy a felperes „hullarészeg” lett volna. A „dülöngél” kifejezés nem egyenlő egy hátra dőléssel, az nyilvánvalóan egy hosszabb folyamatot takar, aki dülöngél, az ide-oda dől és nem pusztán egyszeri alkalommal hátra dől. A felperes ittasságát a meghallgatott tanúk is egyértelműen cáfolták, mint ahogyan azt a tényt is, hogy a felperes a rendezvényre gépjárművel érkezett és onnan azzal is távozott, azt ő maga vezette. tanú1 tanú vallomása pedig alátámasztotta azt a felperesi állítást, mely szerint a felperes egy vizespalackban botlott meg mielőtt a kirakatnak nekidőlt volna.

[9] Az elsőfokú bíróság a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdésében, 82. § (1) és (2) bekezdésében, 83. § (1) és (2) bekezdésében és 499. § (1) bekezdés második mondatában írtak alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

[10] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperesek éltek fellebbezéssel, amelyben annak megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérték.

[11] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdésének c) és d) pontjaiban foglaltakra alapították.

[12] Fellebbezésük indokaként fenntartották az érdemi ellenkérelmükben foglaltakat, amely szerint a korábbi években a közéleti diskurzus tárgyát képezte a felperes esetleges túlzott alkoholfogyasztása. A felperes által sérelmezett közlés ezen előzmények és a cikkben szereplő videófelvétel alapján levont véleménynyilvánításnak, értékítéletnek tekinthető, erre tekintettel pedig helyreigazításra kötelezésnek nincs helye.

[13] Utalt a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.490/2021/4. számú ítéletében foglaltakra, miszerint „az Emberi Jogok Európai Bíróságának felfogása szerint amennyiben egy állítás igazságtartalma legalább részben ellenőrizhető, igazolható, akkor tényállításról van szó. A határeseteket az ún. értékítélettel terhelt tényállítások jelentik, az EJEB gyakorlata szerint azonban ezek is a véleményszabadság magas szintű védelmét élvezik. A véleményszabadság oltalma alatt állnak az erős, túlzó jellegű kritikát megfogalmazó és a polemikus stílusban megírt, ámde vékony ténybeli alapokon nyugvó értékítéletek is.”

[14] A perbeli esetben az értékítélet alapjául szolgáló vékony ténybeli alap megállapítható.

[15] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a II. rendű alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

[16] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló tényeket helyesen értékelve és a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megfelelően alkalmazva hozta meg ítéletét.

[17] Az alperesek által a fellebbezésben hivatkozott EJEB gyakorlat alapján sem következik az, hogy a perbeli ügyben a sérelmezett közlések értékítéletnek, véleménynyilvánításnak minősülnek. Jelen esetben olyan állításokról van szó, amelyek igazságtartalma ellenőrizhető, igazolható. Az I. rendű alperes nem a latolgatás szintjén kezelte az ittas állapotát, hanem a cikkének egésze ezen állításról szólt, amit az I. rendű alperes a kivágott 3 másodperces videórészlettel igyekezett alátámasztani.

[18] A kivágott 3 másodperc azonban nem alkalmas annak alátámasztására, igazolására, de még vélemény megformálására sem, hogy ittas volt, „hullarészegen dülöngélt” a kampányeseményen.

[19] Bár a bizonyítási teher alapvetően az I. rendű alperesen volt, a per folyamán bizonyította az állítás ellenkezőjét.

[20] A tanúk beszámoltak arról, hogy vele az eseményen találkoztak, viselkedését látták, beszédét hallották, vele fotókat készítettek, látták, ahogyan gépkocsiját maga vezetve távozik az eseményről, a helyszínen lévő, a rendezvény biztonságára ügyelő rendőrök sem észleltek ittasságot rajta.

[21] A tanúk beszámoltak arról, hogy a videón kivágott megbotlást az egyik ásványvizes üveg okozta, amely a földön hevert és amelyet az emberekkel való kommunikációja, fényképezkedés közben nem vett észre, arra rálépett, ettől megbotlott. Mindezt a videó helyszínen tartózkodó készítőjének is észlelnie kellett.

[22] Nem alapos ezért az alperesek arra való hivatkozása sem, hogy „közéleti diskurzus tárgyát képezte az esetleges túlzott alkoholfogyasztása”, ugyanis ezek a megszólalások gerjesztett, hamis közlések voltak a múltban is, amelyekkel kapcsolatban korábban is indított és nyert meg peres eljárásokat. Az ilyen cikkek is közrehatnak abban, hogy ez a hamis hír tovább terjedjen, még inkább megragadjon az emberek fejében és az már kevésbé fog tudatosulni a társadalomban, hogy ezek a hírek valótlanok voltak.

[23] Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.657/2018/8. számú ítéletében kifejtettekre.

[24] Előadása szerint a videórészletet sem fenntartásokkal kezelte az I. rendű alperes, hanem állításának bizonyítékaként hivatkozott rá, ezzel is azt a tartalmat erősítve az olvasókban, hogy a cikk közlése valós, olyannyira, hogy még felvétel is van róla. Ekként – a cikket átlagolvasói mércével értékelve – az írás tényszerűen azt állítja, hogy hullarészeg volt az eseményen.

[25] A cikk tartalmával ezért ellentétes is az alperesek jelen perben kifejtett álláspontja, hiszen míg a cikkben az I. rendű alperes tett egy tényállítást, amit a videórészlettel kívánt bizonyítani, addig a perben már alperesek éppen ennek ellenkezőjével

védekeznek, miszerint van egy videórészlet, amely alapján vonták le következtetesként a sérelmezett közlést.

[26] A társadalomnak nem fűződik érdeke a hamis hírek terjesztéséhez, a valótlan tényállításokat még közéleti szereplőként sem köteles túrni.

[27] Az alperesek fellebbezése nem megalapozott.

[28] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, így – az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemre tekintettel – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta.

[29] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó anyagi jognak megfelel, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságétól eltérő jogi következtetés nem vonható le, felülmérlegelésnek nincs helye. Erre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[30] Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásánál irányadó jogszabályi rendelkezéseket teljeskörűen ismertette, azokra a Fővárosi Ítéltábla csupán visszautal.

[31] A fellebbezésben írtak alapján a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá.

[32] Egy közszereplő politikus alkoholhoz való viszonya közérdeklődésre tarthat számot, társadalmi vita tárgyát képezheti. A választópolgárok pártválasztását érdemben befolyásolni tudó politikus társadalmi megítélésére lényeges hatással lehet, ha olyan pletykák látnak napvilágot, miszerint „szeret a pohár fenekére nézni” és már a kampányrendezvényein is „hullarészegen” jelenik meg.

[33] A sajtónak jogában áll ezen pletykáknak utánajárni, megvizsgálni, hogy azoknak van-e valós ténybeli alapja, s amennyiben ilyenekre bukkan, jogosult a valós tényeket nyilvánosságra hozni. A valós tények alapján okszerű következtetések levonása is megengedett, a ténybeli alappal rendelkező vélemények – helyességüktől, helytelenségüktől függetlenül – sajtó-helyreigazítási igényt nem alapozhatnak meg. A vita igénye, a sajtó tényfeltáró tevékenysége sem vezethet azonban odáig, hogy egy cikk rendelkezésre álló előzmények, adatok nélkül, valótlan tényeket állítson, vagy híreszteljen, hiszen ez esetben

már nem az ismert előzmények alapján állított, illetve feltételezett tények valósága a vita tárgya, hanem csupán a fel nem tárt előzmények, adatok alapján állított, így kellő valóságallappal nem rendelkező tények megvitatására van lehetőség.

[34] A felperest a Ptk. 2:44. §-ában, továbbá a 7/2014. (III. 7.) és a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban foglaltak alapján a közérdeklődésre számot tartó ügyben kifejtett vélemények, kijelentések, a hitelességét megkérdőjelező megnyilvánulások vonatkozásában terhelő fokozottabb tűrési kötelezettségnek sem csak az emberi státuszt alapjaiban tagadó véleménynyilvánítások képezik korlátját, hanem a hamisnak bizonyult tényállítások is, amelyekkel szemben a véleménynyilvánítás szabadsága már csak akkor véd, ha a híresztelő nem tudott a hamisságról és a foglalkozása által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el.

[35] Az Alkotmánybíróság mércéje szerint ugyanis az értékítéletek és a személyes meggyőződést közvetítő vélemények mindaddig, amíg összefüggésben állnak a közügyekkel, attól függetlenül élvezik a véleményszabadság alkotmányos oltalmát, hogy helyes vagy helytelen, tetsző vagy nem tetsző, értékes vagy értéktelen gondolatokat tartalmaznak. Ezzel szemben a közügyeket érintő, ámde hamisnak bizonyult tényállításokat már csak abban az esetben oltalmazza a véleményszabadság, ha a tényt állító vagy híresztelő jóhiszemű volt. [7/2014. (III. 7.) AB határozat]

[36] Az Emberi Jogok Európai Bíróságának felfogása szerint amennyiben egy állítás igazságtartalma legalább részben ellenőrizhető, igazolható, akkor tényállításról van szó. A határeseteket az ún. értékítélettel terhelt tényállítások jelentik, az EJEB gyakorlata szerint azonban ezek is a véleményszabadság magas szintű védelmét élvezik. A véleményszabadság oltalma alatt állnak az erős, túlzó jellegű kritikát megfogalmazó és a polemikus stílusban megírt, ámde vékony ténybeli alapokon nyugvó értékítéletek is. Minél határozottabb, erősebb ugyanakkor egy értékítélet, annál szorosabb ténybeli kötődést kell mutatnia.

[37] Tényállítást tehát vélemény is tartalmazhat, hiszen a tények alapján tényekre vont következtetés is minősülhet véleménynek. Ebben az esetben azt kell vizsgálat tárgyává tenni, hogy vannak-e olyan valós tények, amelyek alapján a nyilatkozó kijelentéseit megtehetette. Vizsgálni azt kell tehát, hogy a valóságnak van-e olyan – akárcsak vékony – szelete, amely a tényre vont következtetést, mint véleményt megalapozottá teszi.

[38] A per tárgyát képező rövid írás már címében tényként közli az olvasókkal, hogy a felperes hullarészegen dülöngélt egy kampányrendezvényen, majd az írás – a napilapra utalással – még kétszer megismétli, híreszteli, hogy a felperes a támogatói előtt, fényes nappal, a kampányrendezvényén erősen ittas volt. A kijelentéseit egy igen rövid videórészletre alapítja, amelyen annyi látható, hogy a felperes egy szimpatizánsával való selfie-készítés közben megtántorodik és a mögötte lévő kirakat üvegének dől. A cikk semmilyen más körülményt nem tár fel, ami a tényállítás formájában megjelenő következtetés valóságát megalapozhatná. A sajtóközlemény nem feltételezésekbe bocsátkozik, nem is az

olvasókra bízta, hogy az esetlegesen „gyanús” körülményeket értékeljék, azok alapján következtetéseiket levonják, hanem a 3 másodperces felvétel alapján tényállításokat tesz.

[39] tanú1 és tanú2 tanúvallomása egyértelművé tette, hogy a felperes a rendezvényen nem volt ittas, amit alátámaszt az is, hogy gépjárművel érkezett és távozott, amelyet ő vezetett. tanú1 tanú megerősítette azt is, hogy a felperes az olvasók elé tárt rövid felvételen egy vizespalack miatt veszítette el az egyensúlyát.

[40] Tekintettel arra, hogy az alperesek – a PK 14. számú állásfoglalásban írt kötelezettségük ellenére – az igen erőteljes stílusban megfogalmazott kijelentéseik vékony ténybeli alapját sem tudták igazolni, az elsőfokú bíróság jogszerűen kötelezte az I. rendű alperest sajtó-helyreigazítás közzétételére.

[41] Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, a másodfokú eljárásban is teljes pervesztesek lettek. Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a II. rendű alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes részére a másodfokú eljárásban költségjegyzék benyújtásával érvényesített fellebbezési költség megfizetésére, annak összegét a költségjegyzékben megjelöltekkel egyezően állapítva meg.

[42] A II. rendű alperes köteles viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (2) bekezdés c) pontja, valamint 46. § (1) bekezdése alapján számított 48.000 forint fellebbezési illetéket is 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően.

Budapest, 2021. december 7.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Virág Csaba s.k.
bíró